MITROPOLIA ARDEALULUI

REVISTA OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI SIBIULUI, ARHIEPISCOPIEI ALBA IULIEI, EPISCOPIEI ORADIEI, EPISCOPIEI COVASNEI ȘI HARGHITEI ȘI EPISCOPIEI DEVEI ȘI HUNEDOAREI

1

SERIE NOUĂ, Anul 3 (38), Nr. 1, ianuarie-martie, 2023

Editura ANDREIANA, SIBIU

ISSN 1013-4204

MITROPOLIA ARDEALULUI

COLEGIUL EDITORIAL

PREŞEDINTE
Î.P.S. Prof. Dr. LAURENŢIU STREZA,
Arhiepiscopul Sibiului şi Mitropolitul Ardealului

VICEPREŞEDINŢI
Î.P.S. IRINEU POP, Arhiepiscop al Alba Iuliei
P.S. SOFRONIE DRINCEC, Episcop al Oradiei
P.S. ANDREI MOLDOVAN, Episcop al Covasnei şi Harghitei
P.S. NESTOR DINCULEANĂ, Episcop al Devei şi Hunedoarei

Director
Arhim. Dr. Ioachim Tomoiagă

Redactor-şef
Pr. Lect. Dr. Emanuel Tăvală

Colegiul de redacţie
Pr. Lect. Dr. Oliviu Botoi (Alba Iulia), Pr. Cristian Rus (Oradea), Pr. Dr. Laurenţiu-Gabriel Panciu (Miercurea Ciuc), Pr. Prof. Dr. Florin Dobrei, Pr. Prof. Dr. Vasile Vlad (Deva), Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc, Arhid. Prof. Dr. Ioan Ică jr, Pr. Dr. Cristian Muntean (Braşov), Pr. Prof. Dr. Constantin Necula, Conf. Dr. Adrian Lemeni (Bucureşti), Prof. Dr. Paul Brusanowski, Diac. Dr. Gheorghe Anghel, Lect. Dr. Ioan Ovidiu Abrudan

COPERTĂ: Pr. Florin Bleoca
CORECTURĂ: Nicolae-Toma Posa, Vasile-Răzvan Teacu
TEHNOREDACTARE: Fabian Filipescu

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
ARHIEPISCOPIA SIBIULUI, Str. MITROPOLIEI, NR. 35
COD IBAN RO69 RNCB 4200 0000 0061 0001, B.C.R. SIBIU

CUPRINS

CUVÂNTUL IERARHULUI

† Gherontie Hunedoreanul, Arhiereu-Vicar al Episcopiei Devei și Hunedoarei 7

EVENIMENT

Alegerea, învestirea și întronizarea Preasfințitului Părinte Gherontie ca Arhiereu-Vicar al Devei și Hunedoarei (Pr. Prof. Univ. Dr. Florin Dobrei) 12

TELEGRAFUL ROMÂN LA 170 DE ANI

† Dr. Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, *170 de ani de apariție a „Telegrafului Român" – Între statornicia tradiției gazetărești-bisericești și nevoia de înnoire* 36
† Visarion, Episcopul Tulcii, *Telegraful Român – 170 ani* 39
Teodor Baconschi, *170 de ani cu „Telegraful Român". La mai mare!* 44
Pr. Prof. Univ. Dr. Constantin Necula, *Telegraful Român – 170 de ani de cultură jurnalistică și mărturisire în Hristos* 46
Pr. Prof. Dr. Nicolae Dura, *Telegraful Român – mereu luminător și hrănitor pe calea mântuirii* 52
Pr. Dr. Nicolae Dascălu, *Valoarea de reper a Telegrafului Român pentru presa bisericească ortodoxă* 58
Diac. Dr. Alexandru Briciu, *Ziarul marii continuități* 61
Ana Grama, *Telegraful Român – oglindă a devenirii conștiinței populare la restaurarea Mitropoliei Ardealului (1864-1865)* 64
Dr. Constantin Ittu, *Candela de pergament: Telegraful Român la ceas aniversar* 90

Conf. Univ. Dr. Valeria Soroștineanu, *Telegraful Român în vremuri tulburi* 93
Conf. Dr. Anca Sîrghie, *Perioada cea mai prolifică din istoria Telegrafului Român* 104
Bogdan Andriescu, *Andrei Șaguna – promotor al constituirii și protejării patrimoniului cultural național* 113
Liliana Oprescu, *Acum 170 de ani...* 118

ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEOLOGIC ORĂDEAN LA CENTENAR

† Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Centenar la Oradea – Un secol de teologie ortodoxă românească* 129
† Dr. Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, *Învățământul teologic de la Oradea la 100 de ani* 132
Pr. Conf. Univ. Dr. Vasile-Doru Fer, *Festivitatea de deschidere a manifestărilor dedicate Anului Centenar al învățământului teologic ortodox academic din Oradea 1923-2023* 134

ISTORIE ȘI ORTODOXIE

Pr. Prof. Univ. Dr. Constantin Necula, *Părintele Profesor Nicolae Terchilă – istoria unui timp pastoral, un manuscris contribuție la istoria Parohiei Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil din Sibiu*.....145
Vlad-Mihail Pop, *Episcopul Nicolae Popovici – catehet* 158

COMUNICAREA BISERICII 2.0

Drd. Dan-Alexandru Florea, *Smartphone-ul: între vigilența online și trezvia duhovnicească* 178

PASTORAȚIE ȘI MISIUNE

Pr. Drd. Marius-Virgil Bolea, *Parohia, viața și familia – speranța noastră*..193
Pr. Dr. Vasile Gafton, *Tipologia pocăinței: Zaheu sau despre vremea în care viața face loc Vieții* 211

ANUL OMAGIAL ȘI COMEMORATIV 2023

Pr. Dr. Vasile Oltean, *Tradiții muzicale din Șcheii Brașovului – sec. al XVII-lea* 221

TÂLCUL EVANGHELIEI

Pr. Cosmin Irimie, *Predică la Sf. Vasile cel Mare* 239
Pr. Dr. Cătălin Crișan, *Meditație la pomenirea Sfântului Serafim de Sarov* 242
Pr. Marius-Gheorghe Drăghici, *Predică la Soborul Sfântului Ioan Botezătorul*.....247
Pr. Constantin Iacob, *Sfântul Antonie cel Mare – dascăl al virtuții* 250
Pr. Alin-Mihai Boboc, *Predică la sărbătoarea Sfântului Maxim Mărturisitorul*.....255
Pr. Drd. Andrei Iancu, *Predică la sărbătoarea Sfântului Iosif cel Milostiv* ...259
Pr. Dr. Alexandru Dădîrlat, *Bucură-te, treime de arhierei mult-lăudată! Predică la Sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi*.....261
Pr. Drd. Nicușor-Sorin Mustață, *Gânduri la praznicul Întâmpinării Domnului* 265
Pr. Ionuț-Adrian Pîtea, *Predică la Duminica Înfricoșatei Judecăți* 270
Pr. Axente-Cosmin Coșorean, *Sfântul Ioan Casian*.....276
Pr. Cosmin Simboan, *Predică la Duminica Ortodoxie*.....280
Pr. Ciprian Adomnicăi, *Predică la duminica a III-a din Postul Mare (a Sfintei Cruci)*.....284
Pr. Stanciu Horia, *Predică la duminica a IV-a din Postul cel Mare (a Sf. Ioan Scărarul)*.....288
Pr. Ionuț-Alexandru Găvenea, *Predică la Sfântul Ioan Scărarul*.....290

RECENZII

Pr. Dr. Cristian Muntean, *Brant Pitre, Cu Isus pe calea rugăciunii – introducere în viața spirituală, Ed. Humanitas, 2022, 308 p.* 295
CȘ III Dr. Florian Dumitru Soporan, *Mircea-Gheorghe Abrudan, Biserica ortodoxă și clerul militar din Monarhia Habsburgică între Pacea de la Karlovițși Primul Război Mondial (1699-1914), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2022, 523 p.*..... 300

Nicolae-Toma Posa, *Arhim. Serafim Papacostas, Parabolele Domnului, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2022, 587 p., ISBN: 978-606-607-392-9* 305
Fabian Filipescu, *Pr. Drd. Alexandru Socaciu, Revista Teologică/Mitropolia Ardealului – publicație oficială de teologie a Mitropoliei. Bibliografie tematică pentru anii 1907-2020, Editura Andreiana, Sibiu, 2022, 381 p., ISBN 978-606-989-109-4*..... 307

EVENIMENTE

Pomenirea Părintelui academician Mircea Păcurariu, la doi ani de la trecerea în veșnicie..... 310
Lucrările Consiliului Eparhial și ale Adunării Eparhiale din Arhiepiscopia Sibiului..... 312
Părintele Arhiepiscop Irineu a prezidat Ședința anuală a Consiliului eparhial și a Adunării Eparhiale din Arhiepiscopia Alba Iuliei..... 314
Ședințele ordinare anuale ale Consiliului și Adunării Eparhiale ale Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei 316
Ședința Adunării Eparhiale în Episcopia Covasnei și Harghitei..... 320
Ședința anuală de lucru a Consiliului Eparhial și a Adunării Eparhiale în Episcopia Devei și Hunedoarei 323
ÎPS Părinte Mitropolit Laurențiu a primit Medalia și Diploma aniversară cu prilejul împlinirii a 100 ani de la înființarea învățământului teologic ortodox la Oradea 324